

τανικούς καὶ Ἰρλανδικούς λιμένας ὑπὸ τὴν ἀστερωπὴν σημαίαν. Τὰ Ἀγγλικά πλοία εἶναι κυρίως πεφορτισμένα με χειροτεχνήματα, τῆς ὀλικῆς ἀξίας 9,000,000 λιτρῶν στερλινῶν κατ' ἔτος. Τὸ 1838 αἱ Ἠνωμέναι πολιτεῖαι ἔλαβον ἐκ τῶν Βρετανικῶν νήσων πλείωτερα παρὰ πᾶσαν ἄλλην χώραν μάλλινα, λινα, καὶ μεταξωτὰ ὑφάσματα, μεταλλουργήματα, κατεργασμένον καὶ ἀκατέργαστον σίδηρον καὶ γάλυθα, καὶ ἄλλα διάφορα ἐμπορεύματα—τὸ ἐκτὴ μῶριον τῶν ἐξαγομένων προϊόντων καὶ χειροτεχνημάτων τῆς Ἀγγλίας ὑπάγει εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Ἐκ τοῦ ἄλλου δὲ μέρους, οἱ Ἀγγελοι εἶναι οἱ καλῆτεροι ἀγορασταὶ τῶν Ἀμερικανικῶν προϊόντων. Ὑπὲρ τὰ ἐξ ἑκατά τῶν ὅσα οἱ Ἀμερικανοὶ ἐξάγουσι συνίστανται ἀπὸ βαμβάκιον καὶ καπνόν· καὶ τοῦ μὲν πρώτου ἔλαβον οἱ Ἀγγελοι τὸ 1840 453,000,000 λίτρας, τοῦ δὲ δευτέρου 28,000,000 λίτρας.

Ἐν ἔτει 1740 τὰ εἰσαχθέντα εἰς τὸ Νεοβόρακον ἀπὸ τὴν Μεγάλην Βρετανίαν ἦσαν τῆς ἀξίας 72,300 λιτρῶν στερλινῶν, τὰ δὲ ἐξαχθέντα συνεποσούντο εἰς 171,000 λίτρας στερλινῶν· ἀλλ' ἐν ἔτει 1836 ἡ ἀξία τῶν εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν εἰσαχθέντων ἐλογαριάσθη ὡς 23,000,000 Λ. Σ., ἐξ ὧν, κατ' ἐκείνο τὸ ἔτος, πιθανόν ὅτι ὑπὲρ τὰ 11,000,000 Λ. Σ. συνίσταντο ἀπὸ Βρετανικὰ χειροτεχνήματα καὶ προϊόντα. Πρὸ μιᾶς ἑκατονταετηρίδος, αἱ πολιτεῖαι αὗται, αἱ νῦν περιέχουσαι πληθυσμὸν δεκαεπτὰ ἑκατομμυρίων, εἶχον μόλις ἑν ἑκατομμύριον κατοίκων· τὸ δὲ 1860 εἶναι σχεδὸν βέβαιον, ὅτι θέλουσι ἔχει τριάκοντα ἑκατομμύρια· διότι μεγίστη ἑκτασις χώρας πρὸς δυσμὰς μένει ἀγεώργητος καὶ ἀκατοίκητος, καὶ ἑωσὺ αἱ γαῖαι αὗται νὰ γεωργηθῶσιν, ὃ πληθυσμὸς θέλει αὐξάνει ταχύτατα. Ἡ δὲ τὰ δεκαεπτὰ ἑκατομμύρια τῶν Ἀγγλαμερικανῶν ἀναλίσκουσι πλείωτερα Βρετανικὰ χειροτεχνήματα παρὰ τὰ ἑβδομήκοντα τῶν Γερμανῶν καὶ Γάλλων· καὶ ἐπειδὴ εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας ἡ γεωργία ἐμπορεῖ ἔτι νὰ ἐνασχολῇ μὲ περισσοτέραν ὠφέλειαν τὸ πλείστον μέρος τῶν χρηματικῶν κεφαλαίων, ἔπεται φυσικῶς τῷ λόγῳ ὅτι οἱ Ἀγγλαμερικανοὶ θέλουσιν ἐπὶ πολλὴν ἀκόμη χρόνον ἀναλίσκειν πάμπολλα τῶν τῆς Βρετανίας χειροτεχνημάτων.

Η ΕΦΩΙΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΟΥ.

[Ἐξήχθη ἐκ τῶν τοῦ Μίλτωνος.]

Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα. (Ψαλμ. ιη'. ι.)

ΙΔΟΥ, Θεὲ τρισύψιστε, τοῦ ἀγαθοῦ Αἰτία,

Ἰδοὺ λοιπὸν τὴν δόξαν Σου λαλ' ἡ δημιουργία

Εἰς τὴν ψυχὴν μου πᾶσα!

Ἡ πλάσις αὕτη καλλονῆς ἀρρήτου ἀπ' αἰώνων
Δημιουργὸν ἐγνώρισε Σέ, Παντοκράτωρ, μόνον,
Ἐκ τῆς νυκτὸς προβᾶσα.

Θεέ! τίς εἶσαι; Ὡ τί ὄν, τί ὄν μυστηριώδες!

Ἐπάνω τῶν σφαιρῶν πασῶν εἰς ὕψος ἀερῶδες

Ἀόρατος καθήμενος,

Ἡ ὁρατός, τῆς δόξης Σου ἀκτίνας τινὰς χύνων,
Καὶ τὴν ἐπίγειον Ἐδὲμ μὲ φῶς γλυκὺ λαμπρύνων,
Καὶ νοῦν ἐπιδιδεικνύμενος!

Ὑπὸ τὴν χρύσειον αὐτὴν καὶ ἤρεμον ἀκτῖνα,
Χαρὰς πληροῦσα τὰ πτηνὰ καὶ μύρου ε' ἀγνὰ κρίνα,
Ὡ πόση ἀγαθότης

Εἰς τὰς ψυχὰς μας ἀφθόνος ἐκ τοῦδ' ἀνοῦ ἐκρέει!
Καὶ πᾶλλουσι τὰ στήθη μας, ὡς κύκνοι σκιρτῶν νέοι,
Ὡς χαίρ' ἡ ἀθωότης!

Υἱοὶ φωτός, ὦ Ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, λαλεῖτε!
Σεῖς πάντοτε τῆς δόξης σου τὸν θρόνον θεωρεῖτε,
Καὶ τὸν ἐνατενίζετε,

Κ' εἰς φῶς ἀένναον χοροὺς κροτεῖτε, κ' αἰωνίας
Ἐνώπιόν σου μέλπετε ὠδὰς καὶ συμφωνίας,
Καὶ τὸν πανηγυρίζετε!

Πᾶν ἐπὶ γῆς τὸ ποιηθὲν τὸν Πλάστην αἰνεσάτω!
Τὸν πρῶτον καὶ τὸν ἔσχατον, τὸν μέσον δοξασάτω,
Τὸν ἀνευ συντελείας!

Ὡ τῆς ἀστεροχίτωνος νυκτὸς, ὦ σὺ, ὠραῖον
Ἐκπέμπον σέλας ἀγλαόν, ὦ ἄστρον τελευταῖον
Τῆς νυκτικῆς λυχνίας!

Μὲ κύκλον τῆς ἀνατολῆς χρυσοῦν τὰς πύλας χρίον,
Καὶ τὴν σαπφείρινον αὐγὴν ἐπὶ τῆς γῆς μηνύον,—
Ὡ ξένη ἐπουράνιε,

Εἰς ταύτην τὴν χαρμόσυνον καὶ εἰρηναίαν ὥραν,
Πρὸς δόξαν σου εἰς ἀνθηρὰν τῆς τροχιάς σου χώραν
Κιθάραν χρυσοῦν τάνυε!

Ψυχὴ τῆς κτίσεως αὐτῆς καὶ ὅμ' ἄκτινοβόλον,
Ὡ Ἥλιε! λαμπρότερον τὸν Ποιητὴν τῶν ὅλων
Τοῦ ζωηροῦ φωτός σου

Ἐπαῖν' εἰς τὴν αἰώνιον τῆς σφαίρας σου πορεῖαν!
Αὐτὸν ἐσπέρας καὶ πρωΐ, αὐτὸν καὶ μεσημβρίαν,
Αὐτὸν διὰ παντός σου!

Καὶ σὺ, φαῖδρά τῶν οὐρανῶν παρθένε, ὦ Σελήνη,
Ἦς γέλωτ' ἀργυροφειγὴ τὸ πρόσωπον ἐκχύνει,
Καὶ σιωπὴν οὐράνιον,

Καὶ πότε μὲν ἀνοίγοντα τὰς πύλας τῆς ἡμέρας
Συναπαντᾷς τὸν ἥλιον, καὶ πότε τὸ ἐσπέρας
Τὸν φεύγεις, κάλλος σπάνιον!

Καὶ σεῖς, τροχιαὶ στίλβουσαι περὶ τοὺς ἀξονάς σας,
Καὶ σεῖς, σφαῖραι χορεύουσαι περὶ τὰς τροχιάς σας
Χορὸν μυστηριώδη,

Ὑμνεῖτε τὸν τρισύψιστον Δημιουργὸν τῶν φώτων,
Ὅστις παρήγαγε τὸ φῶς ἐκ τοῦ ἐρέβους πρώτων
Εἰς ἑκτασὶν ζωφώδῃ!

Ἄηρ, υἱοὶ πρωτότοκοι τῆς φύσεως, στοιχεῖα!
Τῶν ὄντων ὅλων μορφωταί, τοῦ κόσμου ἡλικία
Ἀνθοῦσα καὶ ἀγήρατος,

Εἰς τὰς ποικιλομόρφους σας διηνεκεῖς κινήσεις,
Ἀπὸ περάτων ἄς κυθῇ ἕως περάτων βρύσις
Ὁ ὕμνος ὁ ἐπήρατος!

Καὶ σεῖς, δμῖχλαι σκιερὰ καὶ ἀναθυμιάσεις,
Τῶν τεναγῶν καὶ τῶν λιμνῶν καὶ τῶν ὀρέων πλάσις,
Εἴτε τὰς πεδιάδας

Τὰς φλογεράς ἀρδεύετε μὲ ὀμβροὺς καρποφόρους,
Εἴτε ὁ ἥλιος, λαμπρῶς προβαίνων ἐκ τοῦ ὄρου,
Μὲ φωτοβόλους δαδάς

Πορφυροβάφει τοὺς λευκοὺς καὶ λείους σας θυάναους,
Τὸν Κύριον ὀμνήσατε μ' ὠδὰς ὑπερφηάνους,
Ὑψούμεναι ἢ πίπτουσαι!

Ὡ ἀνεμοὶ, τὴν δόξαν σου ἐπὶ τῆς γῆς βοᾶτε!
Λατρεύετέ τον, ὦ φυτὰ, καὶ ἄνθη καὶ ἐλάτκι,
Τὰς κορυφὰς σας κύπτουσαι!

Καὶ σεις, πηγαὶ καὶ ῥυάκες, τὸ θεῖον ὄνομα τοῦ
Μὲ μὸρμυρον μελωδικὸν εἰπέτ' ἐπὶ κραβδάτου
Ἀνοθαλιποκάστου!

Ὡ ζωσάι πτερωταὶ ψυχαί, εἰς τὰ χρυσᾶ πτερά σας
Ὑψώσατε εἰς οὐρανούς με τὰς τερπνὰς ᾠδὰς σας
Τὸ ὄνομα τοῦ Πλάστου!

Ὡ σεις, οἱ ὀλισθαίνετε ἐν μέσῳ τῶν κυμάτων,
Σεις, οἱ βιδίζετ' ἐπὶ γῆς δι' ἐλαφρῶν βημάτων,
Σεις, οἱ ταπεινῶς ἐρπετε,

Ὅτε τὸ πᾶν τὴν ἄμετρον μερίζετ' εὐφροσύνην,
Ὡ! ἡ ψυχὴ μου, τὴν αὐγὴν, τὴν ἔσπερον εἰρήνην,
Εἰπέτε, ἂν δὲν τέρπεται!

Ναί! ἡ φωνὴ μου ὅ' ἀντηχῇ εἰς χλοεράς κοιλάδας,
Εἰς λόφους ἱασμοστεφεῖς, εἰς ὁροσεράς σκιάδας,
Εἰς βρύσεις κρυσταλλίνας!

Ναί! ἡ παρθένος τῶν ἡχῶν τὸν Ποιητὴν θὰ ψάλλῃ,
Πᾶσα ἡ γῆ θὰ τὸν αἰνῇ, πᾶσα ψυχὴ θὰ πᾶλλῃ
Εἰς προσευχὰς φλογίνας!

Χαῖρε, τοῦ κόσμου Κύριε, πηγὴ τοῦ καλοῦ, χαῖρε!
Τὴν ἀγαθότητ' ἄφρονον εἰς τὴν ψυχὴν μας φέρε·
Καὶ ἂν κακὴ ἐπὶ ῥόια

Παγίδα τινὰ ἔστησεν εἰς τῆς νυκτὸς τὰ σκότη,
Ναί! διασκέδασον αὐτὴν, ὥς ἡ ἀκτίς ἡ πρώτη
Φῶτα σκορπῇ σωτήρια!

Χ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ.

Αἱ πρῶται κατοικίαι τοῦ ἀνθρώπου.

Αἱ πρῶται σκέπαι τῶν ἀνθρώπων ἦσαν πυκνό-
φυλλα δένδρα καὶ σπήλαια.

ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΑ οἱ ἄνθρωποι, μὴ γνωρίζοντες τὰς τέχνας, δὲν ἦσαν ἐπομένως ἱκανοὶ νὰ κτίζωσιν οἴκους· διήγον λοιπὸν ὑπαίθριοι. Εἰς τὰς δυσκρασίας ὅμως τῆς ἀτμοσφαίρας, τὴν υπερβολικὴν θερμότητα ἢ τὴν βροχὴν, κατέφευγον εἰς τὰ πυκνόφυλλα δένδρα, εἰς τὰ χάσματα τῶν βράχων, καὶ εἰς σπήλαια, ὅσα ἠδύνατο νὰ εὗρωσιν. Οἱ κάτοικοι τοῦ ὅρους Ταύρου καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη ζῶσιν εἰς σπήλαια, εἰς πολλὰ ἀσχητότερον κλίμα παρὰ τὸ τῆς Παλαιστίνης, καθὼς προσέτι καὶ οἱ περιπλανώμενοι νομάδες τῆς Πετραίας Ἀραβίας διατρίβουν ἢ εἰς τὰ σπήλαια, ἢ εἰς τὰ χάσματα τῶν βράχων, ἢ ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν δένδρων.

Οἱ μεταγενέστεροι Τρωγλοδῦται, ἢ κάτοικοι τῶν σπηλαίων.

Τὰ σπήλαια εἰς τὴν Παλαιστίνην καὶ ἄλλους πλησιοχώρους τόπους ὅχι μόνον εἶναι πολυάριθμα, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἀρκετὰ μεγάλα καὶ ξηρά. Ἀπετέλουν δὲ ἀρμόδιὰ κατοικίας, τὸν μὲν χειμῶνα ὄντα ζεστὰ, τὸ δὲ θέρος δροσερά. Ἐκ τούτου δὲ καὶ εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους, ἀφοῦ ἤδη κατεσκευάσθησαν διαφορῶν εἰδῶν κατοικίαι, πολλοὶ ἐπρωτίμων εἰσέτι τὰ σπήλαια, πρὸ πάντων δὲ, οἱ μεταναστεύοντες εἰς μακρυνὰ μέρη. Οἱ κατὰ μεταγενεστέρως ἐποχὰς ἀναφερόμενοι ὡς κάτοικοι τῶν σπηλαίων ἦσαν λησταί, οἵτινες, διαβρῆξαντες τοὺς χαλινούς τῆς κοινωνίας, κατώκησαν τελευταῖοι εἰς τὰ μέρη ταῦτα. Οἱ κάτοικοι τῶν σπηλαίων καὶ ὁρῶν κοινῶς ἀπαντῶνται εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην μὲ τὸ ὄνομα Χορβαῖοι, καὶ κυρίως μὲν κατῴκουν τὰ ὄρη τοῦ Σηεῖρ,

πλὴν εὐρίσκοντο καὶ εἰς Φαράν τῆς Πετραίας Ἀραβίας. Γέν. ιδ'. σ. κἀ. 21. Δευτ. β'. 12, 22. Ἀριθμ. ι'. 12. Γέν. λστ'. 20—30.

Τὰ ἀναφερθέντα σπήλαια, ὅτε πλέον δὲν μετεχειρίζοντο αὐτὰ ὡς κατοικίας, ἐχρησίμευον ὡς τάφοι τῶν νεκρῶν, Γέν. κγ'. Εἰς καιρὸν δὲ καταδιωγμοῦ καὶ πολέμου, ὅσα δὲν μετεβλήθησαν εἰς νεκροταφεῖα, ἢ δὲν κατωκοῦντο ὑπὸ τῶν ληστῶν, ἐγίνοντο καταφύγια εἰς τοὺς τυραννουμένους καὶ τοὺς νικημένους. Ἰησ. ι'. 16. Κριτ. ιδ'. 8. κ'. 45. Α'. Βασ. ιγ'. 6. κβ'. 1, καὶ ἀκολ. Εἰς τὰ σπήλαια δὲ ταῦτα καὶ οἱ νεκρομάντεις ἐνίστε ἐπραττον τὰς τέχνας τῶν, καὶ τὰ ἄγρια θηρία εὐρίσκον κατοικίαν. Α'. Βασ. κη. 8—24.

Περὶ Καλυδῶν.

Τὰ πυκνόφυλλα δένδρα καὶ οἱ ὑψηλοὶ θάμνοι, αἱ κορυφαὶ τῶν ὄρειων ἡγίζον πρὸς ἀλλήλας, καὶ συνεπλέκοντο ὁμοῦ, πιθανόν ὅτι ὑπηγόρευσαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν ιδέαν τοῦ νὰ κόπτοισι μεγάλους κλάδους, νὰ τοὺς βάλλωσι κατὰ παραλλήλους γραμμὰς εἰς τὴν γῆν, νὰ τοὺς δένωσιν ὁμοῦ εἰς τὴν κορυφὴν, καὶ νὰ τοὺς σκεπάζωσι μὲ φύλλα, χόρτα, καλάμους, κλάδους, καὶ μὲ μεγάλας πέτρας, διὰ νὰ προφυλάττεινται ἀπὸ τοῦ ψύχους, τὴν θερμότητα, καὶ τὴν δρόσον· καὶ οὕτω κατεσκεύαζον τὰς καλύδας. Κατ' ἀρχὰς ἦσαν μικραὶ καὶ χαμηλαί, ὥστε δὲν ἠδύνατο τις νὰ σταθῇ ὀρθίως, ἀλλ' ἦτον ἠναγκασμένος νὰ πλαγιάζῃ ἢ νὰ κάθηται, ἀλλ' ἔπειτα κατεσκευάσθησαν ὑψηλότεραι.

Ἡ χρῆσις τῶν καλυδῶν τούτων δὲν ἔπαυσε, καὶ ἀφοῦ μετὰ ταῦτα ἔκτισαν στερεωτέρας καὶ ἀρμοδιωτέρας κατοικίας. Πολλὰ καὶ δ' ἐγίνοντο ἄλλοτε μὲν ἐξ ἀνάγκης, ἄλλοτε δὲ δι' εὐκολίαν, καὶ ἄλλοτε δι' ἀπλὴν εὐχαρίστησιν, ὡς κατασκευάζονται καὶ μέχρι τῆς σήμερον τὸ θέρος μεταξὺ τῶν περιπλανωμένων φυλῶν ἢ τῶν νομάδων τῆς Μεσοποταμίας. Εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν καλυδῶν τούτων ἐχρησίμευον ἐν μέρει καὶ τὰ δέρματα. Γέν. λγ'. 17. Ψαλμ. κζ'. 5. Ἰωάν. δ'. 5. Ματθ. ιζ'. 4. Γέν. κε. 16. Ἰεζ. κί. 4. Α'. Παραλ. στ'. 54. Ἀριθ. λα. 10. Ἄσμ. ή. 9.

Περὶ Σκηνῶν.

Ἐπειδὴ τὰς καλύδας δὲν ἠδύνατο νὰ μεταφέρωσιν εὐκόλως ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, οὔτε διὰ τὴν ἑλλειψιν τῆς ὕλης νὰ ἀνεγείρωσιν ὅπου ἤθελον, ἀπεφάσισαν ἀκολούθως νὰ κάμωσι σκέπην ὅπως διοῦν δερματίνην, καὶ τοσοῦτον ἐλαφράν, ὥστε νὰ μεταφέρηται εὐκόλως ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. Δυνάμεθα δὲ νὰ υποθέσωμεν ὅτι τοιοῦτου εἶδους ἦσαν αἱ σκηναί, τὰς ὁποίας ἐφευρὲν ὁ Ἰωβὴλ, Γέν. δ'. 20. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, δὲν ἐκάλυπτον πλέον αὐτὰς μὲ δέρματα, ἀλλὰ μὲ διαφορῶν εἰδῶν πανία, κυρίως λινὰ. Οἱ νομάδες τῆς Ἀνατολῆς τὰς μετεχειρίζονται ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον θέτουσι δ' αὐτὰς ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκωσιν ἀρμόδιον τόπον, ἀλλὰ προτιμῶσι τὰ πλησίον τῶν πυκνοφύλλων δένδρων μέρη. Γέν. ιη. 4. Κριτ. δ'. 5.

Αἱ πρῶται σκηναὶ ἦσαν ἀναμφιβόλως στρογγύλαι καὶ μικραὶ μετὰ ταῦτα δ' ἐγιναν μεγαλῆτεραι καὶ ἐπιμήκεις. Οἱ νομάδες τῆς Πετραίας Ἀραβίας ἔχουσι δύο εἶδη σκηνῶν, τὸ ἐν μεγαλῆτερον, καὶ τὸ ἄλλο μικρότερον.*

Αἱ τοῦ πρώτου εἶδους σκηναί, πρὸς διακρίσιν τῶν μικροτέρων, καλοῦνται ὑπ' αὐτῶν οἴχοι. Αἱ μικρότεροι ἐπιστηρίζονται εἰς τρεῖς πασσάλους μόνον, καὶ εἶναι κεκαλυμμέναι μὲ πανίον εἰργασμένον ἀπὸ μαλλία καὶ τρίχας καμήλου· αἱ δὲ μεγαλῆτεραι ἐπι-

* Τόσον ὀλίγον μεταβάλλονται ἀπὸ αἰῶνα εἰς αἰῶνα τὰ ἔθιμα τῶν νομάδων τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Συρίας, ὥστε, παρὰ τὰς εἰδησεις τὰς ὁποίας ἔχομεν τῆς σημερινῆς αὐτῶν καταστάσεως, ἄλλα ὑπομνήματα σχεδὸν δὲν μᾶς χρειάζονται πρὸς σαφήνισιν τῆς ἀρχαιότητος ἱστορίας των.